

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 74/10
V Lucemburku dne 8. července 2010

Rozsudek ve věci C-171/08
Komise v. Portugalsko

Držení „golden shares“ portugalským státem ve společnosti Portugal Telecom je neodůvodněným omezením volného pohybu kapitálu

Tyto „golden shares“ totiž poskytují portugalskému státu vliv na přijímání rozhodnutí podniku, který může odradit subjekty z jiných členských států od uskutečňování investic.

Společnost Portugal Telecom (PT) vznikla v roce 1994 v důsledku restrukturalizačního procesu v odvětví portugalských telekomunikací. Od roku 1995 byla privatizována v pěti po sobě jdoucích fázích. Podle portugalských privatizačních právních předpisů mohou stanovy společností, jejichž privatizace byla plánována, upravovat, výjimečně a pokud to vyžadují důvody národního zájmu, vydávání přednostních akcií určených k tomu, aby zůstaly majetkem státu. Bez ohledu na jejich počet měly tyto akcie poskytovat státu právo veta ohledně změn stanov a dalších rozhodnutí týkajících se vybraných oblastí.

Stanovy společnosti PT byly přijaty v roce 1995, tj. v době, kdy měl portugalský stát podíl na základním kapitálu ve výši 54,2 %. Stanovy obsahují ustanovení, podle něhož základní kapitál sestává z přibližně miliardy běžných a 500 přednostních akcií („golden shares“). Většinovým vlastníkem přednostních akcií musí být stát nebo jiní veřejnoprávní akcionáři a jsou s nimi spojena určitá privilegia ve formě zvláštních práv. V závěru privatizace společnosti PT byly všechny veřejné kapitálové podíly prodány s výjimkou 500 přednostních akcií.

Touto žalobou Komise zpochybňuje zvláštní práva, která má portugalský stát ve společnosti Portugal Telecom z titulu „golden shares“.

Svým dnešním rozsudkem **Soudní dvůr prohlásil, že Portugalsko tím, že ve společnosti Portugal Telecom zachovalo zvláštní práva, která jsou spojena s „golden shares“, nesplnila povinnosti, které pro něj vyplývají z volného pohybu kapitálu.**

Zaprvé má Soudní dvůr za to, že výkon zvláštních práv přiznaných Portugalsku ve společnosti PT prostřednictvím „golden shares“ představuje omezení volného pohybu kapitálu.

Soudní dvůr totiž konstatuje, že schválení značného počtu významných rozhodnutí týkajících se společnosti PT¹ závisí na souhlasu portugalského státu, a to vzhledem k tomu, že tato rozhodnutí nemohou být přijata bez většiny hlasů spojených s přednostními akciemi. Navíc většina hlasů spojených s přednostními akciemi je vyžadována zejména u každého rozhodnutí, jehož předmětem je změna stanov společnosti PT, takže vliv portugalského státu ve společnosti PT může být oslaben pouze tehdy, pokud to tento stát sám schválí.

Za těchto podmínek poskytuje držení přednostních akcií Portugalsku vliv na řízení společnosti PT, který není odůvodněn rozsahem jeho kapitálové účasti v této společnosti a který může odradit subjekty z jiných členských států od provádění přímých investic. Tyto subjekty by se totiž nemohly podílet na řízení a kontrole této společnosti poměrně k hodnotě svých podílů. Navíc případné

¹ Jako například nabývání účastí překračujících 10 % základního kapitálu společnosti, její řízení anebo definice obecných zásad politiky v oblasti převzetí kapitálové účasti ve společnostech nebo skupinách, nabývání a převodů v případě, kdy je vyžadováno předběžné schválení valnou hromadou.

odmítnutí státu schválit důležité rozhodnutí pro společnost by mohlo ovlivnit hodnotu akcií, a tudíž odradit akcionáře od investování.

Zadruhé Soudní dvůr konstatuje, že sporné omezení nelze připustit na základě odůvodnění uplatňovaných Portugalskem.

V této souvislosti Soudní dvůr připomíná, že vnitrostátní opatření omezující volný pohyb kapitálu mohou být odůvodněna především skutečnostmi uvedenými ve Smlouvě ES (mezi nimiž figuruje veřejná bezpečnost), a to za podmínky, že jsou způsobilá zaručit uskutečnění cíle, který sledují, a přiměřená ve vztahu k tomuto cíli.

Pokud jde tedy o cíl uplatňovaný k zaručení zabezpečení dostupnosti telekomunikační sítě v případě krizových situací, války nebo teroristického útoku, Soudní dvůr uznává, že může představovat důvod veřejné bezpečnosti a odůvodnit omezení volného pohybu kapitálu. Soudní dvůr nicméně připomíná, že veřejné bezpečnosti se lze dovolávat jen v případě skutečné a dostatečně závažné hrozby, kterou je dotčen základní společenský zájem. V tomto ohledu Soudní dvůr nicméně uvádí, že se Portugalsko omezilo na uvedení této skutečnosti, aniž upřesnilo, v čem umožňuje držení akcií „golden shares“ zabránit narušení veřejné bezpečnosti. Takové odůvodnění proto nelze přijmout.

Konečně, pokud jde o přiměřenost dotyčného omezení, Soudní dvůr uvedl, že výkon zvláštních práv státem nepodléhá žádné podmínce či zvláštní a objektivní okolnosti. I když totiž vnitrostátní právní předpisy upravující privatizaci ukládají pro účely vydávání přednostních akcií podmínku, aby tak vyžadovaly důvody národního zájmu, nestanoví tento zákon ani stanovy společnosti PT kritéria, za jakých okolností mohou být uvedené zvláštní pravomoci vykonávány. Taková nejistota tak představuje závažnou překážku volnému pohybu kapitálu. Přiznává totiž vnitrostátním orgánům do takové míry diskreční prostor pro uvážení, že jej nelze považovat za přiměřený ve vztahu ke sledovaným cílům.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotyčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stádiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z vyhlášení rozsudku jsou k dispozici prostřednictvím „[Europe by Satellite](#)“.

☎ (+32) 2 2964106